

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Bergen, 27.7.2016

Høringsuttalelse om Budal II kraftverk i Modalen kommune, Hordaland fylke

Generelt om tiltaket

Budalselva har et nedbørfelt på 16,8 km² (kote 127,5), og middelvannføringen over perioden 1961-1990 var 1,9 m³/s. Minstevannføringen er satt lik 5-persentilen ved inntaket og er i sommersesongen (1 mai – 30 september) regnet til 174 l/s og i vintersesongen (1 oktober – 30 april) 39 l/s. Avrenning fra restfeltet, mellom inntak og kraftstasjon, er beregnet til 200 l/s. Dette er likevel bare vel 10% av middelvassføringen. Middels årsproduksjon er 9.2 GWh.

Tiltakshaverne skal etablere et inntak i Budalselva ca. på kote 127,5 og med kraftstasjon på kote 25,5. Vannet skal føres i rør fra inntaksdammen til kraftstasjonen og røret vil være ca 1310 m langt. Det skal graves ned i terrenget på østsiden av elva. Kraftverket vil ligge tett på et allerede eksisterende kraftverk og ha en kort avløpskanal tilbake til elva. Denne rørgaten vil bli 15 meter bred, og skog i dette området må hogges, og det vil bli rydding av kratt. Det er allerede en gammel vei, fra tidligere inngrep, som vil kunne brukes for noe av utbygningen, men for 60% av rørtraseen, ca 800m, må det bygges ny anleggsvei. Og det skal bygges en vei på ca 50 m fra den nåværende anleggsveien og ned til dam og inntak. Dette betyr at elva blir nær tørrlagt på en over 1.3 km lang strekning.

Vassdraget har dominerende vår-/sommerflom med tørkeperiode i august/september og i kuldeperioder om vinteren

Biologisk mangfold:

Vegetasjonstyper og karplanteflora:

Vegetasjonsseksjonen som kraftverket skal ligge i, befinner seg i sterkt oseanisk seksjon, og denne vegetasjonsseksjonen er prega av vestlige vegetasjonstyper og høyt luftfuktighet. Tiltaket vil føre til en reduksjon av vannføring på det berørte strekket i Budalselva, og en minstevannføring vil trolig ikke være nok til å opprettholde denne høye luftfuktigheten som artene her trenger. Mange karplanter er avhengig av tilførsel av vann for å overleve. Den nederste delen av utbygningsområdet har innslag av varmekjære løvtrearter Eik, har en stor artsdiversitet av insekter, da bla. biller. Men det er ikke gjort en utredning av artsdiversiteten i eiketræne.

Lav og mose:

Lav og mose er arter som er avhengig av tilførsel av vann for å overleve. De fleste artene som er funnet langs det berørte strekket er typiske arter for et fuktig og surt miljø.

Fugler:

Det er gjort funn på fugler som er rødlistet i området her. Blant de rødlistede artene er kornkråken som er nært truet (NT) og fossekall er tidligere observert hekkende her. Utbygning av småkraftverk andre steder har tidligere vært en stor trussel for fossekallen og dens hekkeplasser. Fossekallen legger alltid redet sitt ved rennende vann, og den har vannlevende bunndyr som en viktig næringskilde. Det er også gjort observasjoner av andre fuglearter som lever i området her, og en endring i areal og bråk, ved menneskelig aktivitet, anleggsmaskiner, sprengning og annen byggaktivitet, i anleggsperioden vil skape store forstyrrelser i området. Dette påvirker fuglenes hekkeområder og skremme dem vekk fra området.

Pattedyr og krypdyr:

Det er også observert pattedyr her som ligger på den norske rødlista. Både oter (VU) og hare (NT) ligger på rødlista. Haren har kommet på rødlista etter utredningen av Bioreg AS. Det er også observert hjort, og det er da god grunn til å tro at en forstyrrelse i området her vil påvirke dens trekkruter. Det er også observert rev, mår, snømus, røyskatt, mink, ekorn, hoggorm, frosk og piggsvin i området, så her er det et stort mangfold av pattedyr og krypdyr. Det vil derfor i anleggsperioden bli forstyrrelser, og byggeaktivitet og menneskelig aktivitet vil skremme dyrene.

Fisk:

Det er funnet bekkeørret i vassdraget. Men på grunn av kraftstasjonen for Budal 1 kommer det ikke anadrom fisk opp i Budalselva. Tidligere kraftutbygging har hatt negativ påvirkning på artsdiversiteten i Budalselva, og dette vil også være tilfelle ved Budal 2.

Bunndyr

Det er funnet larver til insekter slik som døgnfluer, steinfluer, vårfluer og fjørmygg i grusen på bunnen at bekker og elver. Bunndyr er en viktig næringskilde til fisk, fugl og amfibier. Ved redusert vannføring i elver vil bunndyrsbestanden få mindre arealer å leve på, og arter kan forsvinne, dette vil også være tilfelle ved Budal 2.

Landskap

Ved utbygning av småkraftverk med kraftstasjon, rørgatetrase og i tillegg anleggsvei, vil påvirke landskapet og dets visuelle inntrykk negativt. Den totale påvirkningen vil dermed ha en negativ påvirkning på landskapet

Brukerinteresser

Anleggsarbeidet vil gjøre området mindre attraktivt som turområde, og jakt- og fiskeforholdene vil bli dårligere

Oppsummering/konklusjon

Budal II sammen med den tidligere utbyggingen av Budal I utgjør et vandringshinder for anadrom fisk av bekkeørret i Budalselva. Det er ikke observert rødlistede arter i vassdraget, men fossekall som tidligere var på rødlista, er observert der. Fossekallen er nært knyttet til rennende vann, den lever av bunndyr og vil bli sterkt skadelidende ved utbygging. På grunn av dimensjonene ved inngrepet, med en over 1.3 km nær tørrlagt elvestrekning der minstevannføringen er bare 5% av middelvannføring, og på grunn av virkningene på bekkeørretbestanden, er konsekvensene av utbygging særlig store ved en eventuell utbygging av Budal II i tillegg til den mindre utbyggingen av Budal I. Naturvernforbundet Hordaland mener at egenverdien av Budal II er så stor at vi alt nå kan konkludere med at de samfunnsmessige verdier – både målbare og ikke-målbare - i form av fiske og friluftsliv av å la vannet renne fritt i elva, er større enn ved å legge det i rør. Derfor går Naturvernforbundet Hordaland mot at Bystøl AS skal få konsesjon på utbygging av Budal II.

for Naturvernforbundet Hordaland

Synnøve Kvamme
leder

Linn Vassvik
saksbehandler